

Formulace žalobního návrhu

Žaloba o odstranění stavby je přesná a určitá nejen tehdy, jestliže je tato stavba označena v připojeném geometrickém plánu, ale také tehdy, jestliže je identifikována jiným způsobem, nevzbuzujícím pochybnosti o tom, jaké stavby se žaloba týká. Kategoricky a obecně formulovaný požadavek soudu by, ve svých důsledcích, žalobci bránil v uplatnění práva v případech, kdy pro nedostatek součinnosti žalovaného nelze fakticky provést geodetické zaměření a geometrický plán vypracovat.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 22 Cdo 4658/2007, ze dne 28.11.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně Ž. L., zastoupené advokátem, proti žalované S. p., a. s., zastoupené advokátem, o odstranění části stavby, vedené u Okresního soudu v Karviné - pobočky v Havířově pod sp. zn. 27 C 355/98, o dovolání žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. března 2007, č. j. 56 Co 132/2007-466, tak, že usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. března 2007, č. j. 56 Co 132/2007-466, se zrušuje, a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobkyně se žalobou podanou u Okresního soudu v Karviné - pobočky v Havířově (dále jen „soud prvního stupně“) 22. 10. 1998 domáhala, aby soud žalované uložil povinnost „odstranit na vlastní náklady část stavby plynovodu DN 500 S. - Ž. s odbočkou na S. a A., jejíž součástí je mj. i plynovodní spojovací uzel se třemi trasovými uzávěry, která je umístěna na pozemku č. 2206 ve vlastnictví Ž. L., zapsaném u Katastrálního úřadu v K. na LV pro kat. území A. u Č. T.“.

Usnesením soudu prvního stupně z 9. 11. 2005, č. j. 27 C 355/98-375, byla žalobkyně vyzvána k odstranění vad žalobního návrhu v tom smyslu, „aby upřesnila, kterou konkrétně a přesně vymezenou část stavby plynovodu má strana žalovaná dle jejího požadavku odstranit, uvedla, zda se dotčená část stavby nachází nad či pod povrchem pozemku v jejím vlastnictví, a upřesnila příslušnou část stavby délkou, výškou a šířkou, popřípadě jinými technickými parametry a uvedla, zda se na předmětných pozemcích nacházejí ještě případně další inženýrské sítě, aby nemohla být část plynovodu, která má být odstraněna, zaměněna se stavbou jinou“. V souladu s pokynem Krajského soudu v Ostravě, vysloveným v usnesení z 30. 9. 2005, č. j. 56 Co 40/2005-371, byla současně vyzvána, aby žalobu doplnila o tzv. „geometrické znázornění stavby“, potvrzené správcem plynárenských sítí.

Žalobkyně 5. 12. 2005 upřesnila a doplnila původní žalobní návrh tak, že „žalovaná je povinna odstranit na své náklady stavbu plynovodu DN 500 S. - Ž. s odbočkou na S. a A., která se nachází na pozemku parc. č. 2207/5 - orná půda a pozemku parc. č. 2205 - zahrada, kdy všechny tyto pozemky jsou ve vlastnictví žalobkyně a nacházejí se v kat. území A. u Č. T. ..., a to konkrétně 3 trasové uzávěry, kterou tvoří 56 m dlouhá plynovodní stavba směrem obec S. o průměru 500 cm, nacházející se 2 m pod povrchem pozemku parc. č. 2207/5 - orná půda, dále 23 m dlouhá plynovodní stavba směrem obec H. o průměru 500 cm, nacházející se 2 m pod povrchem pozemku parc. č. 2207/5 - orná půda, a 5 m dlouhá plynovodní stavba směr obec Ž. o průměru 500 cm, nacházející se 2 m pod povrchem pozemku parc. č. 2205 - zahrada, jakož i plynovodní (šoupátkový) uzel, nacházející se pod

povrchem pozemku parc. č. 2207/5 - orná půda v hloubce 3 m, o celkové výměře 192 m², včetně jeho zařízení nacházejícího se na povrchu pozemku parc. č. 2207/5, a to 3 kusů odfukových rour o průměru 100 mm, 1 m vysokých, 9 kusů poklopů a 1 kusu vodorovné roury o průměru 100 mm, sloužící jako zábrana vstupu na pozemek, přičemž v jejich blízkosti se nacházejí orientační sloupky“. Soudu sdělila, že jiné inženýrské sítě se nacházejí na hranici pozemku parc. č. 2204/1 a jsou nezaměnitelné s částí stavby, jejíž odstranění se domáhá. Geometrický plán části stavby soudu nepředložila. O vydání této listiny požádala správce plynárenských sítí, který jí plán nevydal.

Soud prvního stupně usnesením ze dne 23. května 2006, č. j. 27 C 355/98-413, ve znění usnesení téhož soudu ze dne 19. února 2007, č. j. 27 C 355/98-450, odmítl žalobu ze dne 19. října 1998, doručenou soudu dne 22. října 1998 a upravenou podáním ze dne 5. prosince 2005. Dále rozhodl o nákladech řízení. Soud prvního stupně žalobu odmítl podle § 43 odst. 1, odst. 2 věta první a třetí občanského soudního řádu (dále jen „OSŘ“) s tím, že žalobkyně na výzvu soudu neodstranila vady žalobního návrhu. Podle názoru soudu prvního stupně bez geometrického plánu, podle kterého by bylo možné jednoznačně určit, v jakém konkrétním rozsahu podle obecně technických parametrů lze uvedenou stavbu odstranit, nelze rozhodnout. Poukázal mimo jiné na to, že nepochybně bude třeba provést výkopy orné půdy v místech, která geometrické zaměření zcela přesně stanoví a vytýčí. Geometrický plán z 23. 6. 2003, předložený žalovanou, je pro toto řízení nepoužitelný, neboť se netýká nefunkční stavby plynovodu na pozemcích žalobkyně, ale přeložení stavby plynovodu na žádost žalované.

Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací k odvolání žalobkyně usnesením ze dne 30. března 2007, č. j. 56 Co 132/2007-466, usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí žaloby potvrdil a dále rozhodl o nákladech řízení. Odvolací soud uvedl, že žalobkyně přes výzvu soudu nedoložila geometrické znázornění části stavby, která má být z pozemků v jejím vlastnictví odstraněna, potvrzené správcem plynárenských sítí, a že „pouze jednoznačně formulovaný petit, včetně jeho geometrické přílohy, totiž umožňuje (v případě pozitivního rozhodnutí ve věci) vykonat rozsudek o odstranění části stavby“. Okolnost, že geometrické znázornění části stavby žalobkyně nepředložila soudu proto, že jí správce plynárenských sítí toto geometrické znázornění části stavby nevydal, nelze zohlednit v její prospěch, neboť bylo její procesní povinností obstarat zmíněnou listinu prostřednictvím geodeta. Žalobkyně nesplnila výzvu k odstranění vad žalobního návrhu, ačkoliv byla upozorněna na následky své procesní pasivity, tj. na možnost odmítnutí žaloby.

Proti rozhodnutí odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání z důvodu, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Namítla, že podáním ze dne 5. prosince 2005 žalobní návrh podle požadavku upravila a důkladně upřesnila, vyjma doložení geometrického znázornění části stavby, která má být odstraněna. Upravený žalobní návrh je jednoznačně určitý, stavba, která má být odstraněna, je nezaměnitelná a v případě vyhovění žalobě by rozsudek byl vykonatelný. Podle názoru žalobkyně geometrické znázornění části stavby není nezbytně nutné pro další řízení. Vadu řízení žalobkyně spatřuje právě v požadavku doplnění žaloby o geometrické znázornění části stavby. Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

Nejvyšší soud ČR (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací po zjištění, že dovolání bylo podáno oprávněnou osobou včas, řádně zastoupenou advokátem a je přípustné podle § 239 odst. 3 OSŘ, dospěl k závěru, že je důvodné.

Podle § 79 odst. 1 OSŘ se řízení zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat mimo jiné vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí z něj být patrné, čeho se navrhovatel domáhá.

Podle § 43 odst. 1 OSŘ předseda senátu vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.

Není-li podle § 43 odst. 2 OSŘ přes výzvu předsedy senátu podle § 43 odst. 1 OSŘ podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být účastník poučen.

Žalobní návrh musí být formulován takovým způsobem, aby po jeho převzetí do rozhodnutí soudu bylo možné takové rozhodnutí materiálně vykonat. Vymezení práv a jim odpovídajících povinností v žalobním návrhu obsažené musí být provedeno tak, že lze dovodit, o jaká práva a povinnosti jde [srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. září 2002, sp. zn. 29 Odo 421/2002, publikované pod C 1465 v Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu vydávaného nakladatelstvím C. H. Beck (dále jen „Soubor“)]. Skutkové okolnosti, z nichž lze usuzovat na existenci žalobou uplatněného nároku, musí být v žalobě vylíčeny tak, aby v žalobě popsany skutek (skutkový děj) umožňoval jednoznačnou individualizaci žalobceva nároku, to jest nemožnost jeho záměny s jiným skutkem (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. května 2003, sp. zn. 29 Odo 186/2002, publikované pod C 1917 Souboru). Ze shora uvedeného plyne, že skutkové okolnosti musí být vymezeny jednoznačně a nezaměnitelně. Žaloba o odstranění stavby je přesná a určitá nejen tehdy, jestliže je tato stavba označena v připojeném geometrickém plánu, ale také tehdy, jestliže je identifikována jiným způsobem, nevzbuzujícím pochybnosti o tom, jaké stavby se žaloba týká (srovnej přiměřeně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. března 1997, sp. 2 Cdon 180/96, publikovaný pod č. 26/1998 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek). Při přiměřené aplikaci závěrů vyslovených v posledně citovaném rozhodnutí bude požadavku určitosti vyhovovat takový výrok, ohledně něhož nevzniknou pochybnosti v otázce, jaké stavby se požadavek na odstranění ze strany žalobce týká. Není proto nezbytné trvat na tom, aby geometrický plán měl žalobce k dispozici již před podáním žaloby. Nelze také odhlédnout od skutečnosti, že kategoricky a obecně formulovaný požadavek soudu, by ve svých důsledcích žalobci bránil v uplatnění práva v případech, kdy pro nedostatek součinnosti žalovaného nelze fakticky provést geodetické zaměření a geometrický plán vypracovat. Pokud se tak odvolací soud v projednávané věci vůbec nezabýval otázkou, zda předmět řízení, jak jej vymezila žalobkyně ve své žalobě, kterou posléze doplnila, je určen nezaměnitelně, a to i při absenci geometrického plánu, jenž by obsahoval přesný průběh plynovodního potrubí přes její pozemky, neaplikoval na danou věc § 43 OSŘ správně. Bude proto na odvolacím soudu, aby toto pochybení při novém projednání věci napravil.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)

- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)